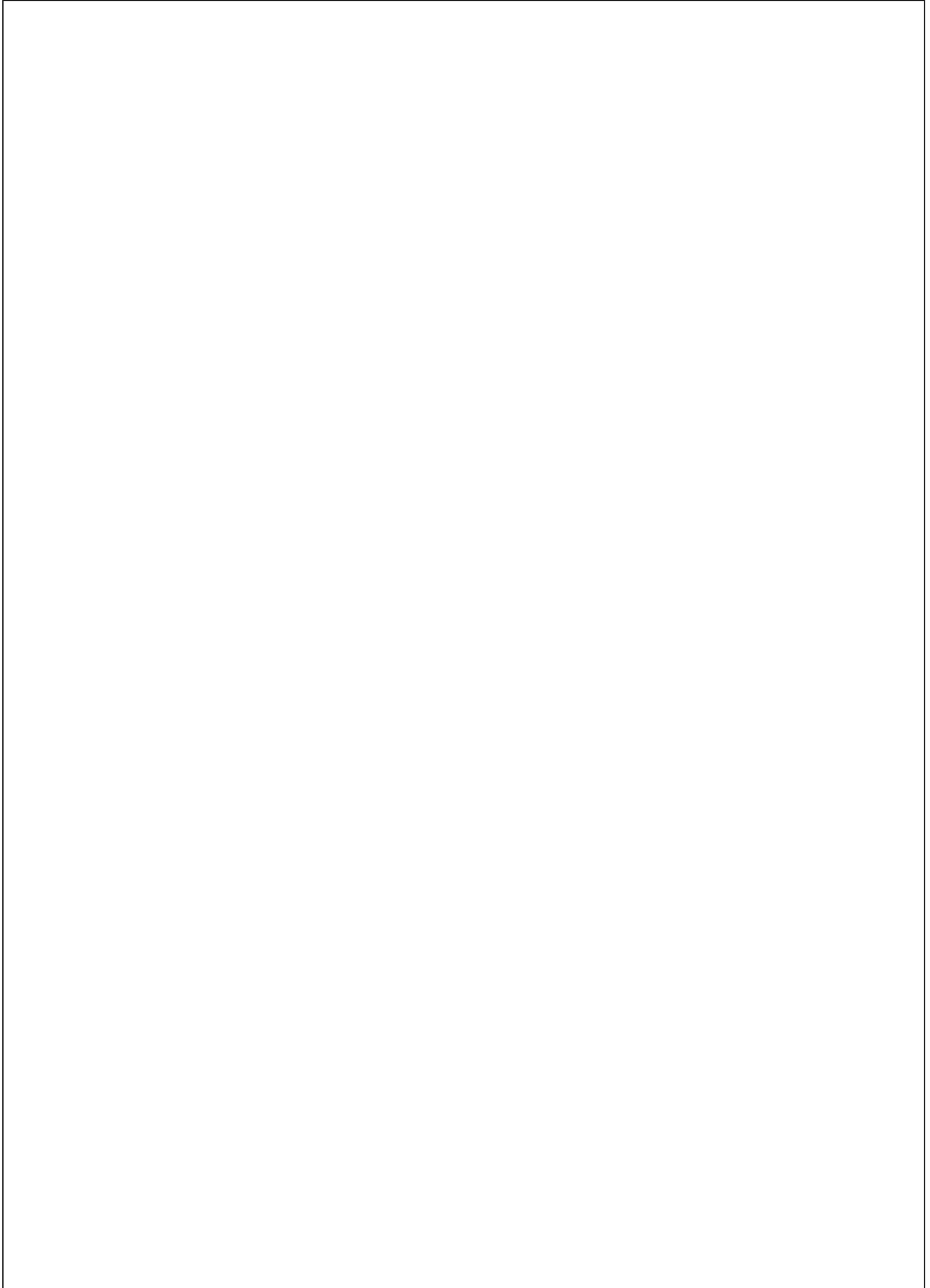

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/182358,Marek-Jonczyk-Kieleccy-policjanci-weterani-wojny-polsko-bolsze-wickiej-i-ofiary-Z.html>
27.02.2026, 19:09

Marek Jończyk: Kieleccy policjanci – weterani wojny polsko-bolszewickiej i ofiary Zbrodni Katyńskiej

Średnio co czwarty kielecki policjant zamordowany w 1940 r. w ramach Zbrodni Katyńskiej dwie dekady wcześniej bronił Polski przed bolszewikami. Wielu miało za sobą także doświadczenie udziału w powstaniach na Śląsku i Wielkopolsce.

06.04.2023

Decyzją Sejmu Ustawodawczego z 24 lipca 1919 r. powołano Policję Państwową. Tym samym odrodzona II Rzeczpospolita Polska realizowała jeden z głównych wówczas celów, jakim była gwarancja bezpieczeństwa jej obywateli oraz spokoju i porządku publicznego. Bazą dla powstającej policji były działające podczas I wojny światowej formacje wojskowe i paramilitarne.

Już 20 sierpnia 1920 r. Komendant Główny PP powołał kielecką komendę okręgową. We wrześniu 1939 r. w szeregach Policji Państwowej pełniło służbę 30 786 funkcjonariuszy, w tym 29 936 szeregowych i kandydatów oraz 850 oficerów. Z liczby tej 2295 policjantów służyło w województwie kieleckim.

Po wybuchu II wojny światowej Policja Państwowa, zgodnie z rozporządzeniem prezydenta RP Ignacego Mościckiego z 6 marca 1928 r., stała się częścią polskiej armii. Prowadziła działania antydywersyjne, zabezpieczała infrastrukturę oraz ewakuację organów administracji państwowej. Punktami koncentracji policjantów – głównie z województw południowo-zachodnich II RP – były kolejno: Chełm, Kowel i Tarnopol.

Po agresji Związku Sowieckiego na Polskę większość z nich, wraz z funkcjonariuszami z Kresów Wschodnich, dostała się do niewoli. Całkowita liczba polskich jeńców w ZSRS wynosiła ok. 250 tys.

Zbrodnia Katyńska

Oficerów Wojska Polskiego osadzono w obozach NKWD w Starobielsku i Kozielsku, policjantów zaś w obozie w Ostaszkowie. Mieścił się on w dawnym klasztorze prawosławnym św. Nila, na wyspie Stołbnyj, położonym na jeziorze Seliger, w obwodzie kalinińskim. Był największym spośród wszystkich obozów specjalnych.

5 marca 1940 r. przywódcy ZSRS podjęli decyzję o zamordowaniu 25 700 obywateli polskich, przetrzymywanych w ww. obozach specjalnych i więzieniach NKWD na tzw. Zachodniej Ukrainie i Zachodniej Białorusi. Jeńców z Ostaszkowa wywożono według list dyspozycyjnych, na których znalazło się 6314 nazwisk. Konwoje, trwające od 4 kwietnia do 19 maja 1940 r., były kierowane do siedziby NKWD w Kalininie. Tam jeńców zabijano, a zwłoki zakopywano w okolicach miejscowości Miednoje.

Wśród ofiar Zbrodni Katyńskiej znaleźli się mieszkańcy Kielecczyny. Według dzisiejszego stanu wiedzy, liczba ofiar z przedwojennego województwa kieleckiego wynosi aż 2354 osoby. Wśród

nich najliczniejszą grupę zawodową, bo liczącą 736 osób, stanowili funkcjonariusze policji i Straży Więziennej.

► [Czytaj więcej na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Artykuł